

Are valla leht

Nr. 4) 97

arevallaleht@hotmail.ee

Leelo Lusik

mai 2010

51 42 621

*Homsest peale on püstprismad põhjata, pindalata.
Näivad suurte poiste kismad naljakad, mis salata.
Paistab klassijuhataja noorem, lahkem, ilusam.
Rääkida tal pole vaja mis on tonn, mis kilogramm.
Homsest peale saavad puhkust susisevad häälikud.
Konutavad põsed lohkus kapis kooli seelikud.
Suvemuljeid korjab mälu, keha päikesest end laeb.
Koolilapse eraelu, algab KOOLIVAHEAEG*

Nädalake veel ja enamusel lastest algab tõesti koolivaheaeg.

Lõpupeod Are valla koolides on järgmiselt

Suigu LAK 31. mail kell 18.00 lasteaia ja 4.klassi lõpupidu

Are PK 4. juunil kell 8.40 kooliaasta lõpuaktus 1. - 8. kl.

18. juunil kell 18.00 9.kl. lõpuaktus

**PARANDAGE VEEL VIIMASEID HINDEID JA HEAD PÕRUMIST
EKSAMITEL!**

TÄNA LEHES:

**Vallavalitsuse
istungite otsused lk. 3**

**Hajaasustuse
veeprogrammist
lk. 4**

**Pärandkultuuri
objektide inventuur
lk.6**

**Küsitlus "Tea ja
oskan"
lk. 9**

Meie koolid lk. 11

**Vallarahva tegemised
lk. 13**

**Ürituste kalender
lk.17**

Teated lk. 18

2009. MAJANDUSAASTA OLI VALLALE EDUKAS

Maikuus teevad vallavolikogu ja -valitsus kokkuvõtte eelmisest majandusaastast ja vallaeelarve tuludest-kuludest. Vallavalitsus on läbi vaadanud Are valla 2009. majandusaasta konsolideeritud aruande ja esitanud selle koos sõltumatu audiitori Külli Müüri aruandega vallavolikogule arutamiseks ja kinnitamiseks. Samuti on volikogule vallavalitsuse tegevuse korralise revideerimise tulemused esitanud vallavolikogu revisjonikomisjon. Vallavolikogu arutab ja otsustab valla 2009. majandusaasta aruande kinnitamise oma 28.mai istungil.

Vallaeelarve täitmisest 2009. aastal.

2009. aasta vallaeelarve oli seoses Are Põhikooli renoveerimisega ja selle toetamisega EL fondidest KOIT-kava raames (toetus 11 262 000 krooni), Suigu külakeskuse veevarustuse renoveerimisega ja selle toetamisega KIK-i projektist (2009. aastal 962 031 krooni) ning valla sotsiaalmaja renoveerimisega ja selle toetamisega hasartmängumaksust (toetus kokku 500 000 krooni) senistest aastatest mahukaim. Vallavolikogu poolt 02. veebruaril vastu võetud esialgse eelarve mahuks kavandati 34,2 mln krooni. Seoses järsu majanduslanguse ning riigieelarve eraldiste radikaalse vähendamise – tulumaksu eraldiste protsent 11,93%-lt 11,4%-le, teederaha vähendamine neljakordselt ja tasandusfond miinus 0,7 miljoni krooni võrra – võttis vallavolikogu vallavalitsuse ettepanekul vastu kaks tulude-kulude vähendamise lisaelarvet, viimase 17. aprillil.

Tulude-kulude mahuks kavandati lisaelarves 30,007 mln kr, koos aastavahetuse pangajäägiga 31,293 miljonit krooni.

TULUD

Jooksvaid tulusid laekus tegelikult 30,842 mln kr. Kavandatust rohkem laekus tulumaksu 236 tuh krooni, toetusi 362 tuh krooni.

Tulumaksulaekumiseks kujunes 6,636 mln krooni, mis on 19% vähem kui 2008. aastal.

Maamaksu laekus 935 tuhat krooni ehk 22 tuh kr vähem kui eelmisel aastal.

Kaupade ja teenuste müük seevastu oli 1,089 mln krooni, ületades eelmise aasta mahu 91 tuh krooni võrra e 9% – eeskätt haridusala tegevuse suurema laekumise tulemusel.

Sihotstarbelisi toetusi laekus 12,621 mln krooni, sh tehoiuks 551,6 tuh kr, Are PK renoveerimiseks 11 262 tuh kr, Suigu veeprojektile 962,04 tuh kr, valla sotsiaalmaja renoveerimiseks 500 tuh kr.

Mittesihotstarbelisi toetusi (tasandusfond) eraldati 6,960 mln kr ehk 5,4% vähem kui 2008. a.

Muude tuludena laekus 275,5 tuh kr, sh materiaalse vara müügist 150 tuh kr ja tulusid varadelt 64 tuh krooni.

Are Põhikooli renoveerimise **EL toetussumma sildfinantseerimiseks** olime sunnitud Vabariigi Valitsuse toetusreeglite tõttu võtma 10,3 mln kr arvelduskrediiti. Sellest **pikaajalise laenuna** jäi üles eelarves kavandatud summa – 1,296 mln krooni.

KULUD

Kulutuste kogumahuks kujunes 30,842 mln krooni, mis on 98,56% eelarvest. Aastavahetuse pangajääk oli 1,184 mln krooni.

Üldisteks valitsussektori teenusteks kulus 2,569 mln kr ehk 88% eelarves kavandatust, s.h reservfondi eraldatud vahendeid ei kasutatud.

Laenude tagasimakseteks kulus 572 tuhat krooni, sellest intressikulu (tulenevalt 10,3 mln kroonisest arvelduskrediidist Are PK KOIT-kava toetuse sildfinantseerimiseks) oli 461 tuh krooni.

Investeeringuteks kulus kokku 15,122 mln krooni.

Personalikuludeks kasutati 8,246 mln kr ehk 95,7% kavandatust. 2008. aastaga võrreldes vähenesid personalikulud 6,2%.

Majandamiskuludeks kasutati 5,653 mln krooni.

Tegevusalade järgi kulus vallaeelarvest suurim osa **hariduskuludeks** – 22,618 mln krooni, ehk 73,3%, sellest investeeringuteks 13,24 mln krooni. Hariduskuludest 2,849 mln.kr kasutas SLAK, 17,748 mln kr Are PK (sellest investeeringuid 13,24 mln kr), 924 tuh kr kulus õpilastranspordile ja 1,097 mln kr õpilaskohtadele teiste omavalitsuste üldhariduskoolides ja lasteaedades käivate Are valla laste eest tasumiseks.

Sotsiaalsele kaitsele kulus 1,635 mln kr (11% rohkem kui 2008. a), sellest investeringuteks 707,2 tuh krooni ja sotsiaaltoetusteks 368 tuh kr (sh toimetulekutoetusteks 96 tuh kr ehk 3,33 korda rohkem kui eelmisel aastal).

Kultuurile, sporditegevusele ja muule vaba aja veetmise korraldamisele kulus 1,285 mln krooni (22% vähem kui 2008. a).

Majanduslangusest ja eelarve eraldiste vähendamisest tulenevalt olime sunnitud radikaalselt vähendama nii personali- kui majandamiskulusid kõigis valdkondades.

Kokkuvõttes oli 2009. aasta Are vallale mastaapsete investeringute aasta. Täielikult uuendatud sai Are Põhikool, valmis sai ja kasutusele võtsime valla sotsiaalmaja, tehtud sai suurem osa Suigu külakeskuse veevarustuse projektist.

Jaanus Männik, vallavanem

27. aprilli Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Anti välja korraldused väljastada Are vallas Eavere külas asuvale Palu kinnistule ehitatavate puukuuri ja küüni projekteerimistingimuste kinnitamine.
2. Otsustati kinnitada OÜ Are Vesi 2009. majandusaasta aruanne.
3. Otsustati esitada Are valla 2009. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne vallavolikogule kinnitamiseks.
4. Kinnitati Are vallas Parisselja külas asuva Võõsiku katastriüksuse jagamisega tekkivate katastriüksuste nimed, sihtotstarbed ja koha-aadressid.
5. Kinnitati Are vallas Suigu külas asuva Laane katastriüksuse jagamisega tekkivate katastriüksuste nimed, sihtotstarbed ja koha-aadressid.
6. Anti välja korraldus sõlmida Are vallakeskuse kinnistule isikliku kasutusõiguse koormamise leping Elion Ettevõtte AS kasuks.
7. Anti välja korraldus maksta välja sotsiaalse kaitse eelarvest:
 - Sünnitoetus summas 3000 krooni ühele inimesele
 - Matusetoetus summas 1000 krooni ühele inimesele
 - Ühekordsed ravimitoetused summas 475,30 krooni kahele inimesele
 - Täiendav sotsiaaltoetus 200 krooni ühele inimesele
 - Toimetulekutoetused summas 15 787.05 krooni 8 inimesele
8. Anti välja korraldus tunnistada valla raamatupidamises arvelolevad võlad, mis tekkinud enne 2009. aasta 1. aprilli, lootusetuteks nõueteks ning kanda need bilansist välja.
9. Otsustati kehtestada limit mobiiltelefonile, mida Are Vallavalitsuse töös kasutab noorte- ja spordijuht Kristi Kivisaar.
10. Otsustati kompenseerida isikliku sõiduauto kasutamise kulud tööülesannete täitmisel noorte- ja spordijuht Kristi Kivisaarele 500 krooni kuus.
11. Informatsioonid:
 - 11.1. Hankest „Pikaajalise investeerimislaenu refinantseerimine“.
 - 11.2. OÜ Puuram Ämma Baari tegevuse kohta.
 - 11.3. Lehtimäki kooli õpilased Are Põhikoolis.
 - 11.4. „Teeme ära“ talgupäev 1. mai.

5. mai Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Tunnistati avatud hankemenetlusega riigihanke „Pikaajalise investeerimislaenu refinantseerimine“ edukaks pakkumuseks AS SEB Pank esitatud pakkumus maksumusega 45 882 eurot ja 49 senti. Pakkumused esitasid veel Swedbank AS, Bank DnB NORD A/S Eesti filiaal ning AS UniCredit Bank Eesti filiaal.
2. Tunnistati Suigu Lasteaed-Algkooli hoone renoveerimise eelprojekti koostamise edukaks pakkumuseks AS Pärnu EKE Projekt esitatud pakkumus maksumusega 96 000 krooni. Pakkumuse esitas kokku 11 firmat.

11. mai Are Vallavalitsuse istungi otsused:

1. Otsustati rahuldada OÜ Puuram registreerimistaotlus jaekaubanduse alal tegutsemiseks osaliselt ning lubada jaekaubandusega tegutsemine Are vallas, Are alevikus, Päriveri 12 asuvates ruumides. Kauplemisajaks on tööpäevad ajavahemikul kell 17.00-23.00, laupäev, pühapäev ja riiklike pühade päevad kell 14.00-23.00.
2. Otsustati kinnitada Are vallas Tabria külas asuva Härma katastriüksuse jagamisega tekkivate katastriüksuste nimed, sihtotstarbed ja koha-aadressid.
3. Otsustati muuta Are Vallavalitsuse 04.05.2004. a korralduse nr 4 „Maa riigi omandisse jätmine“ punkte 2, 3, 4, 8 ja 16.
4. Otsustati sotsiaalse kaitse eelarvest maksta välja sünnitoetus summas 3000 krooni.
5. Kooskõlastati Suigu Lasteaed-Algkooli sisehindamise aruanne.
6. Informatsioon:
 - 6.1. 2010. aasta kultuuriüritustest Are vallas.
 - 6.2. Vallakeskuse renoveerimise jätkamine.
 - 6.3. Hangetest.
 - 6.4. Suigu külakeskuse puhta vee projekti jätkamisest.
 - 6.5. Uudiste edastamisest Pärnu raadiotelevisiooni kaudu.

Avatud on hajaasustuse veeprogramm 2010. aasta taotlusvoor

Vastavalt Pärnu maavanema 10. mai korraldusele nr 74 on avatud hajaasustuse veeprogrammi selleaastane taotluste vastuvõtt. Taotlusvooru käigus saab toetust küsida neilt vallavalitsustelt, kes on programmiga ühinenud, nendeks on käesoleval aastal Are, Koonga, Saarde, Surju, Tori ja Vändra Vallavalitsused.

Eesti riigi eelarvest rahastatava programmi eesmärgiks on hajaasustusega piirkondades majapidamistele joogivee kättesaadavuse tagamine või parandamine. Toetuse taotlejaks saab olla füüsiline isik, kes rahvastikuregistri andmetel elab taotlusjärgses vallas hiljemalt alates 01.01.2009, samuti mittetulundusühing või sihtasutus, mille registrisse kantud asukoha aadress asub taotlusjärgses vallas hiljemalt alates 01.01.2009. Toetust saab taotleda vaid olemasolevatele majapidamistele.

Abikõlblikud on tegevused, mida tehakse hajaasustusega piirkondades. Abikõlblikuks hajaasustuse piirkondadeks ei loeta:

- linnad, vallasisesed linnad ja alevid;
- kehtestatud planeeringutes tiheasustusaladeks või kompaktse hoonestusega aladeks määratud alad, kus elab üle 50 inimese;
- piirkonnad, kus on toimiv ühisveevärk või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse § 4 määratletud ühisveevärgiga kaetavaks alaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel.

Abikõlblikud on hoonetevälise joogivee kättesaadavust tagavate rajatiste rajamisega seotud tegevused:

- kaevude (puur- ja salvkaevude) ehitamine ning puhastamine, kaevumajade ehitamine;
- olemasolevatest või uutest kaevudest joogiveetorustiku ehitamine ja selle ühendamine hoonesisese veesüsteemiga;
- kaevude varustamine vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikutega, sealhulgas selleks vajalike elektritööde teostamine;

Programmi rahastamisskeemi järgi on toetuse suurus (maksimaalselt 2/3 tööde maksumusest) ühe majapidamise kohta kuni 100 000 krooni. Ühe kolmandiku tööde maksumusest peab kandma taotleja. Projekti elluviimise maksimaalne kestvus on 12 kuud.

Taotlejaid nõustavad ja taotlusi võtavad vastu kohalikud omavalitsused kuni 11. juunini 2010. Taotlus tuleb esitada paberikandjal ja allkirjastatuna. Toetust saab küsida Are, Koonga, Saarde, Surju, Tori ja Vändra Vallavalitsustelt.

Enne taotluste koostamist ja esitamist palume kindlasti tutvuda programmdokumendi ja taotlejale suunatud informatsiooniga:

UUS! [Hajaasustuse veeprogrammi programmdokument](#), regionaalministri 12.04.2010 käskkiri nr 56 (doc)

[Taotlusvorm](#) (doc) - esitatakse kohalikule omavalitsusele

[Taotlusvormi Lisa 1](#) (xls), eelarve vorm

[Aruande vorm](#) (xls)

Informatsioon ja kontaktisikud:

Kogu programmi informatsioon asub Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ([EAS](#)) [kodulehel](#), lisaks leiате kõik vajaliku programmiga haaratud valdade veebilehtedelt ning paberkanalil ka vallavalitsustest.

Pärnumaa valdade (sellel aastal programmiga liitunud) kontaktisikud

Are vald Lauri Luur, telefon 4451862, 5259752, abivallavanem@arevald.ee

Koonga vald Silver Seegar, telefon 4473746, 5258769, seegar@hot.ee

Saarde vald Mari Treial, telefon 4490163, mari.treial@saarde.ee

Surju vald Andrus Lillemaa, telefon 4460819, 5266795 maanounik@surju.ee

Tori vald Kalev Mitt, telefon 4436641, 5143377, arendusunounik@torivald.ee

Vändra vald Kerstin Sempelson, telefon 4475744, kerstin@vandravald.ee

Terviseameti Lääne talituse kontaktisik

Reelika Tammai, telefon 4431135, reelika.tammai@terviseamet.ee

Pärnu Maavalitsuse kontaktisikud

Raine Viitas, telefon 4479762, raine.viitas@mv.parnu.ee

Tiiu Pärn, telefon 4479761, tiiu.parn@mv.parnu.ee

Suured muutused maakonnas tulemas.

Pärnu maakonnas on koostamisel kaks maakonnaplaneeringu teemaplaneeringut, VIA Baltica teemaplaneering ja tuuleenergeetika teemaplaneering, mis võivad meie elu oluliselt mõjutada.

VIA Baltica

Teemaplaneering ja selle KSH algatati Pärnu Maavanema korraldusega nr 32, 27.02.2009. Planeeringu eesmärgiks on riigi põhimaantee Tallinn–Pärnu–Ikla (Via Baltica) vastavusse viimine I klassi maanteele esitatavatele nõuetele Pärnu maakonnas, sh Are ja Nurme õgvenduste ning suure Pärnu ümbersõidu trassi valik. Planeeringu maa-alaks on I klassi maantee toimimiseks ja teedevõrguga ühendamiseks tarvilik maa-ala ning selle lähimõjuala. Maantee planeeritakse neljarajaliseks. Planeeringuga määratakse eritasandiliste ristmike ja ristete, kogujateede ning jalg- ja jalgrattateede optimaalsed asukohad, parklate, puhkekohtade, tanklate vajadus, samuti ühistranspordi liiklusskeem ja bussipeatuste asukohad.

Teemaplaneering loob lähtealused maanteeprojektide ning kohalikes omavalitsustes üld- ja detailplaneeringute koostamiseks.

Planeeringu koostamisega samaaegselt viiakse läbi planeeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegiline hindamine, seejuures hinnatakse majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Piiriülest keskkonnamõju teemaplaneeringuga kavandatavate tegevustega ei kaasne.

Teemaplaneeringu koostamise korraldaja ning kehtestaja on Pärnu Maavalitsus. Strateegilise planeerimisdokumendi (teemaplaneeringu) koostaja on AS Teede Tehnokeskus. KSH hindamise ekspert on AS Kobras. Planeering koostatakse koostöös Maanteeametiga, teetrassi koridori jäävate kohalike omavalitsustega, trassikoridori jäävate maaomanikega, tehnovõrkude haldajatega ning teiste asutuste, seltside ja organisatsioonidega.“

Tänaseks on jõutud esialgsete lahenditeni ning 8. – 10. juuni toimuvad valdades eskiislahendust tutvustavad avalikud arutelud. Are vallas toimub eskiislahenduse tutvustamine ning avalik arutelu Are vallamaja väikeses saalis 9. juunil algusega kell 14.00. Palume kõigil huvilistel osaleda.

Kõik materjalid on kättesaadavad Pärnu Maavalitsuse kodulehel <http://mv.parnu.ee> ja teemaplaneeringut tutvustaval AS Teede tehnokeskus kodulehel <http://www.teed.ee/ViaBaltica/index.htm>

Tuuleenergeetika teemaplaneering.

Pärnu Maavalitsus on algatanud maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu. Koos teemaplaneeringu algatamise otsustega algatati ka teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Koostamise eesmärk on määratleda tuuleenergeetika ruumilise arengu põhimõtted, tuuleparkide rajamiseks sobilikud maa-alad, elektri ülekandeliinide põhimõttelised asukohad ja planeeringu elluviimise võimalused.

Planeeringu aluseks on üleriigiline planeering Eesti 2010, mis näeb ette energeetika järkjärgulist ümberorienteerimist taastuvate energiaallikate suuremale kasutamisele. Taastuvenergeetika arendamise üheks võimaluseks on tuuleenergia kasutamine. Parima lahenduse saamiseks ja erinevate huvide tasakaalustamiseks koostatakse kogu Pärnu maakonda hõlmav teemaplaneering.

Planeeringu koostamise algstaadiumis pakkus planeerija välja kõik võimalikud alad kuhu oleks inimasustust (st. minimaalne kaugus elamutest 500) arvestades saanud tuulikuid püstitada. Valla maa-, ehituse ja planeerimiskomisjoni koosolekul ning volikogu istungil toimunud arutelude tulemusel jõuti seisukohale, et esialgu oleks mõistlik võimalikke alasid vähendada. Otsustati, et võimalike aladena Pärnu maakonnaplaneeringus käsitleme esialgu ainult Eavere külas asuvat „Are sood“, Linnuküla suurt põldu (valla lõunapiiril) ning Lepplaane külas Tammiste tee ääres asuvaid maid. Loomulikult ei välistatud tuulikute püstitamist muudele aladele kui see on piisavalt põhjendatud ning ei tekita kellelegi ohtu.

Teemaplaneeringut koostab Pärnu Maavalitsus koostöös OÜ-ga Hendrikson & Ko. Samaaegselt koostatakse planeering sama konsultandi abiga ka Saare, Hiiu ja Lääne maakonnas.

Tuuleenergeetika teemaplaneeringu KSH programm on paber kandjal kättesaadav Pärnu Maavalitsuse I korruse fuajees tööpäevadel kell 8.00-16.30 (Akadeemia tn 2, Pärnu), internetis tutvumiseks projekti internetiportaalis <http://4maakonnatuuleenergia.hendrikson.ee/>.

Kui kellelgi seoses artikliga tekkis lisaküsimusi siis vastan telefoni või e-posti vahendusel. (kontakte vt. Teadetest)

Lauri Luur
abivallavanem

Pärandkultuuri objektide inventuur Are vallas

Pärandkultuuriks nimetatakse eelmiste põlvkondade tegutsemise jälgi maastikul. See on osa meie kultuurist ja rahvuslikust pärandist. Levinumad pärandkultuuri objektid on taluhoonete asukohad, kiviaiad, vanad metsateed, veskikohad, pärimustega seotud kivid, puud ja allikad, lubja- ja tõrvapõletusahjud, kõrtsid, punkrid ning vanad kohanimed; kuid pärandkultuuri tüübistik on võrreldamatult mitmekesisem. Neid märke tuleb ainult osata tähele panna.

Kuna metsamaastikus ei ole toimunud nii suuri muutusi kui põllumajandusmaastikul (ulatuslikud uudismaade rajamised), siis võib pärandkultuuri objekte sagedamini kohata just metsas. Samas võivad metsas asuvaid pärandkultuuri objekte kahjustada raietööd ja metsa väljavedu.

Tänapäeva kiire elutempo, majandus, linnastumine ja maavalduste müümine võõrastele, viib selleni, et kohalikud inimesed ei tea või on unustanud oma kodukoha ümbruses toimunu. Maaomanik peaks teadma oma valdustel paiknevaid kultuuriväärtusi, et vältida nende hävitamist teadmatusest. Seepärast on pärandkultuuri säilimise võtmeküsimus maaomanike ja maastikul tegutsejate teadlikkus, mis loob eelduse **omanikuhoiu** tekkeks.

Pärandkultuuri objektid **ei ole kaitse all**, ka ei ole neid plaanis tulevikus kaitse alla võtta – nende kultuurimärkide hoidmine on meie endi kättes.

Viimaste aastakümnete pöördelised sündmused on katkestanud meie seni põlvest põlve edasi kantud mälu. Et unustuse hõlma vajunud kultuurimärgid uuesti tähelepanu alla tuua, on algatatud pärandkultuuri objektide inventeerimine. RMK riigimetsa majandajana on seadnud eesmärgiks inventeerida kogu Eesti pärandkultuur, sõltumata maa- ja omandivormist.

Käesoleva aasta veebruaris käivitus projekt „Metsanduslik pärandkultuur – ühise kultuuriruumi avardaja“. Tegevuste rahastaja on Euroopa Liit Interreg IVA Kesk-Läänemere programmi Lõuna-Soome ja Eesti piireületava koostööprogrammi kaudu ja Riigimetsa Majandamise Keskus. Eestis on soositud koostööpiirkondadeks Põhja-Eesti maakonnad. Meie projektiidee oli inventeerida sõltumata maa- ja metsaomandist pärandkultuur Virumaal, Pärnumaal ja saartel. Projekti kestus on 3 aastat.

Töö käigus kaardistatud pärandkultuuri objektid kantakse Maa-ameti avalikult kasutavasse andmebaasi <http://xgis.maaamet.ee/>.

Registreeritud pärandkultuuri objektid tõstavad paikkonna mainet ja rahva enesehinnangut ning väärtustab konkreetset omandit.

Kes soovib põhjalikumalt tutvuda pärandkultuuriga, siis kõikides maaraamatukogudes on saadaval „**Väike pärandkultuuri käsiraamat**“ (Tarang L. Jt.2007)

Kui Teie kodukoha ümbruses leidub midagi sellist, mis võiks kuuluda pärandkultuuri valdkonda või teate rääkida lugusid nendest, siis oleksin tänulik, kui sellest teavitaksite. Are vallas inventeerib pärandkultuuri **Aivar Hallang**. Ühendust saab telefonil **5094301** ja e-posti aadressil aivar@metsaruum.ee

Aivar Hallang

Märka ja tunnusta tublisid inimesi ja organisatsioone

Eestimaal on uskumatult palju inimesi, kelle elu on õppimise läbi oluliselt muutunud. Eelmise aasta Tartumaa aasta õppija ja innovatsiooniaasta eripreemia laureaat Tiia Peetsu on üks neist õnneliketest inimestest. Pärast töötuks jäämist algas tema uus elu. Tiia õppis ja asutas oma ettevõtte ning kuigi kõik ei ole olnud kaugeltki kerge, kumab tema sõnadest praegu suurt soojust ja rahu. See, et teised tema püüdlusi märkasid, tähendab Tiia jaoks palju: „Uskumatult palju oli abi sellisest tunnustamisest, märkamisest, poolehoidjate sõbralikest õlalepatsutustest... See andis ja annab tänaseni julgust jääda igas olukorras iseendaks ja inimeseks! Enenes rahu ja õnne leidmine on tõeline eesmärk, mille poole püüelda.”

Selleks, et sellegi aasta täiskasvanud õppija nädalal, mis toimub 8. – 15. oktoobrini, oleks taas võimalik inimeste ja organisatsioonide õpijulgust ja -sõbralikkust tunnustada, tuleb tegutseda juba nüüd. Tunnustamiseks võib kandidaate esitada igauks ja märkamist väärrib igasugune täiskasvanud inimeste õppimine, ka väljaspool õppeasutusi ja koolitusorganisatsioone. Tunnustame neljas kategoorias:

- aasta õppija,
- aasta koolitaja,

- aasta koolitussõbralikum organisatsioon,
- aasta koolitussõbralikum omavalitsus.

Esitamise vormid ja reglemendi leiad: www.andras.ee/tunnustamine ja esitamiseks on aega kuni

15. juunini. Leiame koos kõik sãrasilmsed ja õpikumilised inimesed Eestimaalt üles!

Külliki Steinberg
Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras projektijuht

Haridus- ja Teadusministeerium

Tean ja oskan

Just sellist julget pealkirja kannab mai keskel Eestis esmakordselt käivituv ülemaailmne täiskasvanute teadmiste ja oskuste uuring. See on kõige laialdasem täiskasvanute oskuste uuring, mis kunagi on läbi viidud. Uuringus osaleb 26 riiki, sh Austraalia, Jaapan, Kanada, Korea, USA, Venemaa ja enamik Euroopa Liidu riike. Eestis osaleb prooviküsitluses ja põhiuuringus kokku pea 10 000 inimest. Uuringut viib läbi haridus- ja teadusministeerium koostöös Statistikaametiga, seda finantseerib Euroopas Sotsiaalfond. 2010. aasta mai keskpaigast juuli lõpuni toimivas prooviküsitluses osaleb ligi 2000 inimest. Kui 2011. aastal läbiviidav põhiuuring on üle-Eestiline, siis prooviküsitluse läbiviimise kohaks on valitud 7 linna (Tallinna, Haapsalu, Kiviõli, Narva, Paide, Püssi ja Võru) ning 8 valda (Aegviidu, Ambla, Are, Halinga, Sauga, Tapa, Viimsi ja Väätsa). Are vallas saadetakse kutse küsitluses osalemiseks 32-le inimesele.

Eriline uuring. TEAN ja OSKAN uuringut ei tee eriliseks mitte ainult tema suurus: osalevate riikide ja inimeste arv, vaid ka see, et varem pole täiskasvanute oskusi arvuti abil uuritud. Kaasaegsed igapäevaelus ette tulevad ülesanded, mis nõuavad probleemide lahendamist internetis, teevad uuringus osalemise ka vastajale põnevaks. Ülesanneteks on nt raamatu otsing elektroonses kataloogist, vajaliku info leidmine spordivõistluse kohta, koosolekuaja broneerimine, hindade võrdlemine jne. Kui vastaja pole varem arvutit kasutanud või tunneb ennast seejuures ebakindlalt, siis saab ülesandeid lahendada paberil. Küsimustele saab vastata nii eesti kui vene keeles.

Eestit võrreldakse maailma parimatega. TEAN ja OSKAN uuringu rahvusvaheliseks nimeks on PIAAC – *Programme for the International Assessment of Adult Competencies* ning see algatati OECD poolt nagu ka analoogne õpilaste hulgas läbiviidav PISA uuring. Erinevalt täiskasvanute oskustest, mida pole Eestis varem uuritud, on PISA uuringust Eesti õpilased osa võtnud 2006. aastast ja saanud ka väga häid tulemusi. Nii olime me nt loodusteadustes 57 riigi hulgas esiviisikus ning matemaatikas ja lugemises esimese viieteistkümneme hulgas.

TEAN ja OSKAN uuringu olulisim eesmärk on saada infot selle kohta, kuidas meie täiskasvanute oskused arenevad (kodune keskkond, kool, täienduskoolitus, amet ja töö keerukus) ning saadud teadmisele tuginedes teha olulisi haridust ja tööelu puudutavaid otsuseid. Samas kõige põletavam küsimus on kindlasti, kuidas me paistame välja maailma arenenud riikide hulgas. On ju OECD riigid, kelle hulka ka Eesti peatselt kuuluma hakkab, maailma mastaabis rikkaimad. PISA tulemused ja Eesti elanike suhteliselt kõrge haridustase lubavad loota head tulemust. Samas oleme me täiskasvanute koolituses osalemise ja töökohtade keerukuse osas pigem tagaajajad. Ehk siis ennekõike on küsimus selles, kuidas me suudame läbi elu hoida koolist kaasa saadud suhteliselt tugevat pagasit.

Osalus on Eestile oluline. Uuringu sihtgrupiks on 16–65 aastased inimesed, kellest on teaduslike meetodite põhjal valitud välja valim. Iga valimis olev inimene esindab tuhandeid teisi sarnaseid (elukoht, sugu, vanus) inimesi. Valimisse kuuluvatele inimestele saadetakse koju kiri palvega uuringus osaleda. On väga oluline, et kirja saajad leiaksid võimaluse küsimustele vastamiseks, kuna nende mitteosalemisel jäävad ka tuhanded

teised, keda nad esindavad, uuringust välja. Loobunud inimest ei saa kellegi teisega asendada. Küsimustiku täitjad saavad tänutäheks ka väikese kingituse – võimaluse tellida omal valikul ajakiri 2-12 kuuks. Seega, kui te olete sattunud valimisse, palun andke oma panus, et saaksime teada, kui hästi me TEAME ja OSKAME. Ka on abiks, kui saate kirja edastada õigele adressaadile – juhul, kui kirja saaja aadress pole õige.

Suur tänu Teile abi eest juba ette!

Enam infot uuringu kohta: www.hm.ee/piaac

Aune Valk (haridus- ja teadusministeerium)

Kuidas joobes inimesed ära upuvad

Joobes inimesed upuvad, sest ei saavuta hingamise ja liigutuste vahel rütmi ja hingavad vales kohas. Enamasti uputakse üsna kalda lähedal. Inimestele on kinnistunud arvamus, et purjus inimene hindab oma võimeid üle ja upub just sellepärast. See on ka mõnel juhul tõsi, kuid minu kogemus näitab, et uppunud inimesed leitakse enamasti üsna kalda lähedalt, mitte kaldast väga kaugel. See näitab, et ujuma minnes uppumisel ei ole mingit pistmist võimete ülehindamisega. See pole nii, et joobes inimene on tundnud, et suudab ujuda 50 ringi ümber saare ja siis upub ära. Probleem on hoopis selles, et joobes inimene arvab, et kõik tema keha funktsioonid toimivad samamoodi nagu kainenena, kuid paraku nii see ei ole. Uputakse üsna selle koha lähedal kust vette mindi.

Joobnud puudulik tasakaal. Joobes inimese liigutused kaotavad loomuliku koordineerimise. See kehtib nii alkoholi- kui narkojoobe kohta. Joobes inimene kipub tuukuma ja kergemini tasakaalu kaotama. Kui sa maa peal kõnnid ja komistad ning kukud, lööd ennast ära. Vees ei ole meil aga pidepunkti maapinnaga, seal me hõljume ja lisaks eelnevale ei saa me vee all hingata. Häiritud tasakaalu tõttu tehtud viga on vees hoopis teiste tagajärgedega.

Ka heal ujulal joobnuna halb koordineerimine. Ka kõige parema ujuja koordineerimine on joobes olekus häiritud. Vees ujumiseks on vaja saavutada rütm lihasliigutuste ja hingamisliigutuste vahel. Kui koordineerimine on paigast ära, ei liigu inimene rütmis ning võib vales kohas ehk vee all hingata. Inimene tõmbab endale vett sisse ja upubki purjus peaga ära, sõltumata sellest kui hea või halb ujuja ta on.

„Kuiv uppumine“ Inimene võib uppuda ka nii, et lahingul meedikud inimese kopsudest vett ei leia. Nagu öeldud, ei saavuta purjus inimene hingamise ja liigutuste vahelist rütmi, hingab kord ühtepidi, kord teistpidi ning tekib moment, kus ta võib sisse hingata õhku veega pooleks. Vesi satub ootamatult tema hingamisteedesse. Organismil on aga olemas kaitsereaktsioon. Teatud asju teeb organism niimoodi, et me ise seda kontrollida ei suuda. Kui hingamisteedesse satub vesi, mis ei tohiks seal üldse olla, tekib reflektorine hingamisteede sulg. Hingamisteed sulguvad, häälepilu tõmbub kokku, et vesi kopsu ei satuks. Aga ka õhku ei pääse enam sisse. Sellest hetkest hakkab lämbumine. Hädasolija käitumine ja liigutused on identsed uppumisele. Lahingul aga meedikud inimese kopsust vett ei leia, kuid ikkagi on surma põhjus vesi.

Gert Teder
MTÜ Selts Eesti Vetelpääste

Ettevaatust, elektriseadmete vargad!

Elektriseadmete vargad on põhjustanud eluohtlikke olukordi nii elektrivarastele endile kui ka mänguhoos varaste poolt rüüstatud paikadesse sattunud lastele.

Juhtmevarguste puhul on tavaline, et vargad lahkuvad kiirustades ja jätavad lahtised, pinge all olevad juhtmed ripakile, mida lapsed võivad hiljem niisama uudishimust näppima minna. On teada mitmeid juhtumeid, kus alajaamadesse sisse murdnud vargad jätavad lahkudes alajaamade ukсед lahti, mis meelitab ohtlikusse alasse lapsed. Hiljuti oli isegi üks selline juhtum, kus viidi minema terve alajaama rauduks koos piitadega.

Elektriseadmete vargused on põhjustanud eluohtlikke olukordi ka varastele endile. Eesti Energiale on teada näiteks üks selline juhtum, kus alajaamast vaske varastades võtsid vargad pinge all olevast esemest kinni, mille tagajärjel üks varastest hukkus. Üks teine teadaolev õnnetult lõppenud juhtum tulenes sellest, et tööriista kasutamiseks elektrit varastama minnes läksid vargad ekslikult kõrgepinge all olevate juhtmete kallale ja said selle tagajärjel üsna tõsiseid tervisekahjustusi.

Lisaks on vargad läinud jõutrafode kallale. Metallilise saamise soovis lammutatakse seade ja seadmes olev õli valgub laiali, millega võib kaasneda otsene oht keskkonnale – reostus.

Kahju kannatavad nii kliendid kui Eesti Energia

Elektrivaraste tegevuse mõju ei piirdu aga ainult otsese Eesti Energiale tekitatud kahjuga. Esiteks kaasnevad vargustega enamikel juhtudel ulatuslikud elektrikatkestused, mis loomulikult tekitavad meie klientides suurt pahameelt. Teiseks võivad elektrikatkestuste tõttu otsest kahju saada ka meie kliendid ise. On selliseid näiteid, kus Eesti Energiale tekitatud otsese kahju number on väike, kuid märkimisväärset kahju on kannatanud kliendid. Näiteks tekkis ühest alajaamast varastatud 1500-kroonise vasejupi tõttu olukord, kus rikki läinud elektrisüsteemist tulenevalt purunes ümbruskonna majapidamistel umbes 200 000 krooni eest olmeelektronikat.

Elektrivargad tekitasid eelmisel aastal Eesti Energiale otsest kahju rohkem kui pool miljonit krooni.

Kahtluste korral helistage 1343

Kahjuks näitas käesoleva aasta algus, et varguste trend üha hoogustub, mis on suure tõenäosusega tingitud muu hulgas töötuse kasvust. Viimasel ajal on Lõuna-Eestis saagenud juhtumid, kus kiputakse õhuline varastama – ja seda pole juba ammu tehtud. Üllatusrohke võib olla kevadine külaskäik suvekodusse, kui ilmneb, et voolu pole ning juhtmed on varastatud. Soovitame külma närvi säilitada ja Eesti Energias elektripuudumisest koheselt teavitada. Kindlasti tuleks meid teavitada ka sellest, kui näete suvilapiirkondades elektriohjetidega seotud kahtlast tegevust.

Palju elektriga seotud õnnetusi on ennetatud tänu sellele, et juhuslikud pealtnägijad on varaste tegevustest Eesti Energias või politseid teavitanud. Näiteks on nähtud lahtisi alajaama ukseid või öisel ajal erariietes inimeste kahtlast tegevust avatud kilpide juures ja meile sellest teada antud. Kahtlane võib olla igasugune väljaspool tööaega ja pimedas, ilma valgustuseta läbi viidav tegevus Eesti Energia elektriohjetidel. Lisaks peaks kahtlust äratama see, kui inimesed on erariietes ja eraautodega, sest kui tegu on Eesti Energia töötajate või meie lepingupartneritega, kannavad töötajad alati spetsiaalset logodega märgistatud tööriietust ja sõidavad logoga märgistatud autodega. Lisaks on nendel volitatud inimestel alati kaasas töötõendid, mida võib vajadusel ette näitamiseks küsida.

Seetõttu palub Eesti Energia taolistest, kahtlasena tunduvatest tegudest kindlasti esimesel võimalusel teavitada kas **Eesti Energia rikketelefonil 1343 või politseinumbril 110**. Teie telefonikõne võib ära hoida mõne elektriga seotud õnnetuse või päästa inimeste elu.

Jaanus Tiisvend
Eesti Energia Jaotisvõrgu käidu osakonna juhataja

MEIE KOOLID ...

30. aprillil oli Rootsi kuningal sünnipäev ja Are kooli üheksandikud otsustasi minna sünnipäevapeole.

Reis algas 29. aprillil. Esimene suurem elamus oli sõit suure laevaga „Baltic Queen“ – seal oli uudistamist ja vaatamist palju. Sünnipäevahommikuks olime Stockholmis ja pärast rikkaliku hommikusöögi söömist asusime teele lossiplatsi poole. Kuna liikusime jalgsi nägime päris palju linna. Lossiplats oli kuningat tervitama tulnud inimesi tihedalt täis. Kuningapere lehvitas rahvale rõdult ja lapsed said kuningale lilli anda. Väga pidulik oli ratsaväe paraad ja vahtkonna vahetus.

Peale kuninga tervitustseremooniat oli meil aega tutvuda vanalinnaga ja Stockholmi kõige pikema ja tuntud kaubandustänavaga. Külastasime ka Vasa muuseumi, mis on maailma ainuke 17. sajandist pärit laev. See on unikaalne kunstiväertus ja üks maailma populaarsetest turismissihtmärkidest. Öhtuks jõudime laeva ja suundusime tagasi kodu poole.

Meie tänusõnad vanematele, Are vallavalitsusele, kes sõitu toetas, lahkele bussijuhile Antsule ja reisikorraldaja Enele ning muidugi kaasasolnud õpetajatele. Meil oli väga tore ja meeldejääv reis.

Are kooli 9. klass

2. – 7. maini oli Are koolis külalised sõpruskoolist Lehtimäki lt. 12 õpilast koos kolme õpetajaga saabusid pühapäeva õhtul. Esmaspäeva hommik veedeti koolis tundides, tutvuti vallaga (pildil) ja pealelõunasel ajal külastati Pärnus Minizood ja kaubanduskeskusi. Õhtul koguneti koolimaja juurde, kus toimus jalgpallimatš Eesti vs. Soome. Kaotajaid polnud. Järgmisel päeval suunduti varahommikul laevaga Kihnu saart avastama - ilm oli külm ja niiske, kuid see ei seganud autosõitu, muuseumikülastust, piknikku jms. Õhut veetis enamik seltskonnast Päriveri klubis. Kolmapäevane päev oli koolis ja pealelõunane aeg Valgeranna Seikluspargi päralt - nii mõnigi ületas ennast, kõlkudes nõõride otsas

maa ja taeva vahel. Ronimise lõpetuseks olid kohale jõudnud perekonnad piknikukorvidega. Õhtu veetmine jätkus Mardi juures grillimisega, kuhu olid kutsutud ka sõbrad- tuttavad küla pealt. Neljapäeva hommikul korraldati soomlaste tungival soovil shoppingut ja kell 12 oodati kõiki veekeskusesse, sööma mindi Steffani pizzarestorani ja kell 18.00 oli koolis kontsert emadele ja soomlastele. Viimane koosoleku õhtu lõppes diskoga. Kokkuvõttes oli kõigile väga tore nädal ja leiti endale palju sõpru.

Pilte külaskäigust saab näha loodusringi blogist <http://areloodusring.blogspot.com/>

L. Lusik

Siit nurgast ja sealt nurgast, emadepäevaks Suigu külla kokku!

Neljapäeva, 6. mai hommik ei olnud Suigu lasteaias ja algkoolis tavaline, sest lisaks lastele saabus kohale ka rohkesti emasid ning ka mõni vanaema. Kavas oli üritus „Päev emaga lasteaias/koolis“, mis pühendati saabuvale emadepäevale.

Ennelõunased tunnid veedeti lapsega rühmas või klassis. (Pildil meisterdavad Helen ja Karl-Ivar) Õpetajate poolt organiseeritud tegevustesse kaasati emad. Lastel oli võimalus koos emaga (vanaemaga) mängida, arutleda, avastada uut ja kontrollida juba õpitut. Kunstiga tegeledes, valmisid kaunistused nii kodusesse kui ka rühmaruumi. Kõige pisematel oli kindlasti hea meel, et õueski jagus emadel aega ja tegevust liivakastimängudeks, kiigutamiseks, pallimänguks.

Lõunasöögilauas oli sel päeval palju rohkem sööjaid. Ka emad said kõhud täis, ergutades lastki sööma.

Laste uinaku või siis pikapäevarühmas olemise ajal, kogunes enamus kohalolnud emadest saali. Üksteisega tutvuti lustlikult, põhimõttel, et kordamine on tarkuse ema. Rühmatöötajad valmisid esitlused hea olemisest, selle hoidmisest ja loomisest. Kuna emade ja ühe rõõmsa vanaema mõtted olid toredad ja praktikaski teostatavad, siis on lehe kaudu neid hea kõigile tutvustada.

Hea laps – Kasvab vitsata. Kuulab sõna, ei vaidle vanematele vastu, kuid tal on ka oma arvamus. Hoolib oma kodust, vanematest, perest, loomadest, loodusest. Õpib hästi ja tahab kõike teada, on abivalmis ja lugupidav kaaslase vastu. On aus, julgeb oma vigu tunnustada. Heal lapsel on sõpru. Ta peseb õhtul ja hommikul hambaid, hoiab puhtust, koristab enda järelt ise. Hea laps tegeleb mitme hobiga. Ning kõike eelpool loetletud mõistlikus koguses.

Hea ema (lapse silmade läbi) – Võimaldab palju kommi, mänguasju, taskuraha, multikaid. Lubab piiramatu ajaga olla arvutis, vahel ka kooli/lasteaiavaba päeva. Hea ema mängib koos lapsega, ei karista, kamanda ega riidle. Ei sunni tuba koristama vaid lubab iga päev sõpradel külas käia. Hea ema kallistab ja võtab sülle.

Hea ema (täiskasvanu arvates) – on hooliv, rahulik, suunav, arvestav, toetav, armastav. Kindlasti ka ilus, lõbus, puhas. Positiivne, aktiivne, viisaks, aus, sõbralik, kuid ka vahest range, paindlik, kaasaegne, seltsiv, virk, töökas, tragi, usin, täpne, kohusetundlik, tark, arukas, õpihimuline, loominguline ja karskete eluviisidega.

Hea isa – omab aega lapse jaoks, laseb emal vahel puhata. Tal on vastused lapse ja ka ema küsimustele. Hea isa on eeskujuks oma tegevustega, vastutab pere heaolu eest ning temaga on alati lõbus. Selline isa ei karda ühtegi tööd, s.t kõik tööd on kodus võrdsed. Tema sõnavaras puuduvad mõisted: ei viitsi; ei taha; ei jõua; homme teen. Hea isa julgeb väljendada armastust ja leiab alati pere jaoks häid sõnu.

Mis aitab, et hoida ema hea ja energilisena – Sada sõpra ja seened, ehk käia looduses. Spa ja iluprotseduurid. Aeg iseendale. Hea laps. Reis. Shopping e poodlemine. Pere tunnustus. Kultuuriürituste külastus. Ööelu. Potike keeda ja lauake kata, ehk abivägi. Perega veedetud aeg.

Planeeriti ka unistuste emadepäev ehk mudel, mille järgi kodudes püha pidada – Keegi ei ärata hommikul (ka lauluga mitte), vaid perekond ootab ja valmistab kohvi ning hommikusöögi ajaks, kui ema ise ärkab. Sel päeval on ema vabastatud kodustest töödest, ent kui midagi teeb, siis tasutakse see ohtrate muside ja kallistustega. Päev veedetakse perega koos. Ema kostitatakse kingituste ja lilledega. Lapsed hoiuvad pahandustest ja kuulavad sõna. Isad tegelevad lastega (söödavad, mängivad, lahendavad lahendamist vajavaid olukordi, koristavad enda järelt). Ema võib teha, mida soovib, lubatud on ka jonnimine. Päeva lõpetab ilus õhtusöök, lisaks ühine mõnus filmiõhtu või lauamäng. Kui lapsed magavad, jätkub õhtu hea isa seltsis filmi ja hõrgutistega.

Üksteise mõtetega tutvunud ja heakskiidetult, oli aeg valmistuda päeva pidulikumaks hetkeks - laste kontserdiks. Nii väikesed kui ka suured said esineda emadele, ka neile, kes töölt kiirustades kohale jõudsid, laulu või tantsuga, mis emade silmad veelgi enam särama pani. Päev lõpetati kringli, kohvi ja morsiga.

Suigu lasteaia ja algkooli kollektiiv tänab kõiki osalenud lapsevanemaid, kellega koos olles möödus tore ja meelde jääv päev. Loodame, et igaüks leidis sellest päevast mingi killukese, mis talle energiat ja rõõmu pakkus ning innustab jätkuvalt olema hea ema oma kallile lapsele.

Aire Aaspalu

VALLARAHVA TEGEMISTEST ...

Tänutäheks emadele.

Maikuu seitsmendal päeval, soojal ja lillelõhnalisel reede õhtul olid kutsutud Pärivere klubisse inimesed, kes peavad lugu külateatrist, ilusast muusikast ning tunnevad lihtsalt rõõmu koosolemisest. See ilus ja pidulik õhtu oli pühendatud Are Vallavalitsuse poolt kõigile vallas elavatele emadele.

Emadepäeva õhtu algas lõbusa Jõesuu Külateatri näitemänguga (pildil), seejärel avati uhkete paukude ja voolava veini saatel šampanjapudelik ning löödi kokku klaase emade terviseks ja ka mälestuseks. Kontserti alustas Malle Pajo, kes luges ette imeilusaid ja sügavale hinge pugevaid mõtteid emast, tema hoolimisest, mõistmisest ja kannatlikusest. Väike aga väga tubli, julge ning ilusa lauluhäälega Mari Aas esitas laulud oma kõige armsamast – emast.

Järmisena esitasid laule Pärnumaal juba mitmedki korrad esinemiskuulsust nautinud Pärivere klubi naisansambel ja Suigu segaansambel. Ansamblijuht Jakob Kaunissaar on juba aastaid neid edukalt juhendanud ning nende lauluviise on alati meeldiv kuulda.

Nüüd oli kätte jõudnud ühislaulmise kord, muusikaliseks saatjaks vallavanem Jaanus Männiku imeilus viiulimäng ja Jakob Kaunissaare klaverihelid. Ühiselt kõlanud laulud “Väike aed”, “Emasüda” ja “Eidekene ketrab” tõid meie kõikidesse südamesse suure tänutunde ja meenutuse oma emade hoolest. Väga kenasti kõlas eestlauljana Sirje Pilteri hääl.

Nagu ikka, ka kõige väiksem ettevõtmine vajab ürituse läbiviijaid ja abilisi. Täna südamest kõiki esinejaid, kes olid lahkelt tulnud pidu ilusamaks tegema. Minu suured tänud ka headele abilistele Sirjele, Taimile, Ellenile, Reedale, Agnesele, Lilile ja noorele fotograafile Kristelile, kes meie koosviibimise ajalukku talletas.

Ilusat kevade jätku teile kõigile, jaksu aia- ning põllutöödel, õppijatele viimaseid tugevaid pingutusi ning suvitajatele meeldivat puhkust!

Lugupidamisega Vilja Alamaa

Fotolugude konkurss „Lugeda on mõnus”

Fotolugude konkursile saabus kolm toredat ja omapärast lugu, mis kõik on esikohaväärilised. Üllatusosavõtja oli Elva Gümnaasiumi 1.a klass ja õpetaja Ave Kalmus, kes saatis vahva loo lugemiskonverentsist. Teise loo autor on Ott-Joosep Lusik, kes luges talvel linde. Lugeda võib ju kõike! Kolmas autor on Kristel Lusik, kelle lugu jutustab lugevast kassist.

Täna kõiki osavõtjaid!

Fotolugudega saate tutvuda Are Raamatukogu ajaveebis aadressil <http://areraamatukogu.wordpress.com/>

Elva kooli lugu: <http://areraamatukogu.wordpress.com/fotolugude-konkurss-2/fotolugude-konkurss/>

Ott-Joosepi lugu: <http://areraamatukogu.wordpress.com/fotolugude-konkurss-2/2-fotolugu-autor-ott-joosep-lusik/>

Kristeli lugu: <http://areraamatukogu.wordpress.com/fotolugude-konkurss-2/3-fotolugu/>

Malle Pajo

Toimused Are valla meistrivõistlused lauatenises 2010

16. mail, ilusal kevadisel pühapäeval kogunesid tublimad lauatenise mängijad Päriveri klubisse, selgitamaks välja Are valla meister lauatenises. Pea viisteist osalejat võistlesid nii individuaalselt kui ka paarismängus. Lahinguid peeti korraga kolmel laual, kaasas enda reketid ja pallid. Peakorraldajaks ja –kohtunikuks Keit Reinsalu.

Osavõtt oli küll tagasihoidlik, milles võib süüdistada ka head kartulipaneku ilma ja varast kellaaega pühapäeva hommikul, kuid vaatamata sellele oli mäng kuni viimse reketini pingeline. Eriti emotsionaalseks kujunes meeste finaali, kus eelmise aasta meistri, Jaak Jäme, kukutamine luhtus. Poiste vanuseklassis oli rebimine tihe, teistest veidi kiiremaks ja osavamaks osutus Ragnar Peit. Ainuke naissoo esindaja oli Kelli Reinsalu, kes pidi oma võimeid proovile panema koos poistega, pakkudes neile siiski tugevat konkurentsi. Paarismängus haarasid endale kõrgeima poodiumikoha Keit Reinsalu ja Ragnar Peit.

Lauatenis on Are vallas üpris populaarne spordiala ja meie eesmärgiks on mängijate kasvu suurendada veelgi. Sügisest on ilmselt võimalik kõigil huvilistel osaleda lauatenise treeningutel ja algust teeb ka oma valla karikasari.

Tänud Keit Reinsalule ja kõigile tublidele mängijatele.

Kristi Kivisaar

Ootame kõiki huvilisi Pärnumaa Suvemängudele 12. - 13. 06. 2010 Audrus

Suvemängude spordialad on järgmised: Jooksukross, (mis toimub 08. juunil) ja jahilaskmine (5. juunil), orienteerumine, kergejõustik, võrkpall (naised ja mehed), petanque, köievedu, noorte jalgpall ja seiklusrada. Oodatud on kõik eelneval aastatel osalenud ja uued huvilised. Täpsema juhisega tutvumiseks ja osalemiseks võtke julgusti ühendust meili või telefoni teel. **KIIRE!**

kristi.kivisaar@gmail.com või mob: 564 648 61

Aasta 2010 on nimetatud lugemisaastaks. Seetõttu intervjuerime igas lehes üht valla tuntud inimest.

Seekord esitasime küsimused Suigu LAK juhatajale

ANNELI UIBULE

- **Mis on Sinu lapsepõlve lemmikraamat?** Minu lapsepõlve lemmikraamatud olid kuni koolimine kuni aabitsad, T. Egneri "Söök ja Pisik" ning L.Hainsalu "Kui ma ükskord...", koolis S.Rannamaa raamatud, eriti Kadri. Järeldus: lemmikraamatud viitavad tulevasele elukutsele.
- **Mida viimati lugesid?** Juturaamatutest lugesin viimati taaskord S.Lagerlöfi Gösta Berlingi saagat.
- **Mida soovivad Teistele lugemiseks?** Mida lugeda? Ikka Saint-Exupery "Väikest printsit", seal on olulised elutarkused noortele ja vanematele.

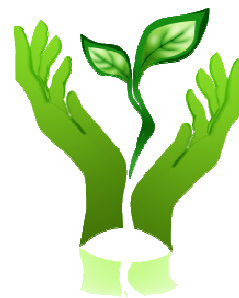

lugemisaasta2010

AIANDUSNURGAKE

Pärast lume sulamist läks ootamatult kiirelt ja väga soojaks. Ka aiad on erinevad – kellel on kartulid alles maha panemata, kellel aga juba kena roheline lehekodariku kasvatanud. Lugesin seekord portaali www.aiandus.ee ja võtsin välja Väino Eskla arvamuse, mida oleks vaja juunikuus aias teha.

Toimetaja.

Teod tegutsevad. Praegused niisked ja parajalt jahedad ilmad soosivad igati tigude ja nälkjate tegutsemist. Rohurikkal pinnasel on kohati võimatu astuda, ilma et kojaga limused jala all puruks ei praksataks. Võitluse nende olenditega teeb vaevaliseks suur sigimisvõime: üks tigu muneb üle 100, nälkjas aga päris mitusada muna. Noorteed kooruvad kuu kuni poolteise pärast, nälkjad aga juba 2–3 nädala möödudes. Et munad asuvad kogumitena pinnasesse uuristatud aukudes, aitab tulevate pahategijate arvu vähendada mulla kaevamine. Mürgivabasad võitlusvõtteid on üsna palju: aia puhastamine kividest, prahist, umbrohost ja taimejäänustest; rohu- ja kärnkonnade, siilide ja lindude meelitamine aeda; madalate piima või õllega täidetud nõude paigutamine tigude tegutsemiskohtadesse; plast- ja plekktõkete tekitamine ning lubja, klinkritolmu või tuha puistamine taimede ümber. Samas aitavad limuseid püüda taimede lähedusse asetatud lauajupid või plaadid, sest päevaks kogunevad elukad nende alla peitu. Sealt saabki pahategijaid kamaluga kokku ajada. Peletavad taimed (iirised, kurekell, kurereha, gladiool, hortensia, mündid, ingver, pune, nõmm-liivatee, koirohi, raudrohi, sibul, porrulauk, küüslauk) muude kultuuride vahele istutatuna hoiavad teod aupaklikku kaugusse. Peibutistaimede (hosta, mädarõigas, saialill, tsinnia, peiulill, põlduba) suunas roomavad teod pimesi, märkamata muid aiataimi. Teod on maiuspalaks ka kanadele ja partidele. Kellel maakodus sulelised olemas, saavad seda biotõrjet rakendada. Samas ei saa olla kindel, kas taimed nokahoopidest puutumata jäävad. Viimase võimalusena võib kasutada ka mürke: metaldehüüdi sisaldavaid tõrjevahendeid. Ja veel... Kui aed piirneb rohu- või heinamaaga, niida aia äärealad lagedaks ning riisu rohi ära. Nii ei saa teod-nälkjad varjuda ega mune peitu poetada.

* **Öökülmade oht ei ole veel möödas.** Avamaal peab õrnade taimede kaitseks loor endiselt varuks olema. Maasikatele ja muudele õitsemise ajal õrnadele taimedele panna tavaline katteloor või koguni paksem talveloor. Sama kehtib ka õrnaleheliste kultuuride nagu kõrvitsate puhul, kellele võib ohuõöks näiteks pappkastigi pähe panna. Pealegi kiireneb loori all saagiaeg.

* **Nõgesevesi taimekaitseks ja väetamiseks.** Taluaedades on tulikateks kaaslasteks kõrvenõgesed. Tegelikult on nemadki üllatavalt kasulikud: nõgesevett kasutavad nii mitmedki aiapidajad kahjurite tõrjeks ja väetamiseks. Praegu on paras aeg nõgesed maha niita, suletava kaanega anumasse vajutada ning vesi peale valada. Sel moel poolteist kuni kaks nädalat laagerdanud leotis sobibki 1:10 kuni 1:5 lahjendatuna pritsimiseks. Lõhn ei ole just meeldiv, meenutab virtsa, kuid peletav mõju nii köögivilja- kui ka puuviljakahjuritele on tuntav. Samal ajal toimib lahus tõhusa orgaanilise väetisena.

* **Lehetäid teevad liiga.** Paljud aiapidajad on kohkunud pisikeste rohekate putukate rohkuse üle. Need üllatajad on lehetäid, kellele ilmastik meeltnööda. Putukad piinavad lehti ja võrseid, imedes taimemahla. Lehed kortsuvad, võrsetipud kõverduvad. Lehtedele jätavad putukad kleepuvale tahmakihile sarnaneva eritise. Hiljem on löögi all ka viljad, mis jäävad äbarikuks. Tiivulised peituvad karjas lehtede alakülgedel. Lehetäid on meelepäraseks suutäieks nende looduslikele vaenlastele: lepatriinudele ja kiilassilmadele. Suured paharettide hordid käivad aga kasuritele kaugelt üle jõu. Esmalt võiks proovida vana tuntud soovitus: pihustada lehetäide pesakondi lehtede alaküljel roheline seebi lahusega. Tähelepanek: seep tuleb enne korralikult lahustada ja vedelik filtreerida, muidu ummistub pihusti. Mahedamatest tõrjevahenditest on veel valida Neko Kevadprits ja NeemAzal-T/S. Kui tõrjetulemus kesiseks jääb, siis on võimalus ka kangemaid vahendeid kasutada. Valida on Mavric 2F, Fastac 50, Decis 2,5 EC, Decis Extra 100 EC, Decis Mega 50 EW.

* **Karusmarjapõõsad lähevad raagu.** Karusmarja ja punase sõstra lehtedele on mõnel pool ilmunud juba kollase karusmarja-lehevaablase ebaröövikud, kes lühikese ajaga põõsa päris raagu söövad. Ussid on nii kavalad, et ei näta ennast enne, kui põõsas läbipaistvaks muutunud. Kahjustus algab tavaliselt põõsa keskelt. Seepärast tuleks kasvõi iga päev oksid kergitada ja lehtede alaküljele piiluda. Mõne põõsa puhul saab abi järjekindlast paharettide purukspigistamisest.

* **Kui sõstraoksad närbuvad...** Sõstarde õitsemise lõpuosas või viljade valmimise ajal hakkavad mõnel põõsal üksikud vanemad oksad närtsima ja kuivavad lõpuks sootuks. Põhjuseks on sõstra-klaastiiva röövikud, kes oksa seest õõnsaks söövad. Töö tehtud, koorub röövikust liblikas, kes koorelõhedesse muneb ning järgmise aasta laastamistöole aluse paneb. Taolised närbunud oksa tuleb vähemalt maapinnani ära lõigata ning tulele roaks anda. Jäetud oksatüügas on aga kahjuritele heaks varjupaigaks.

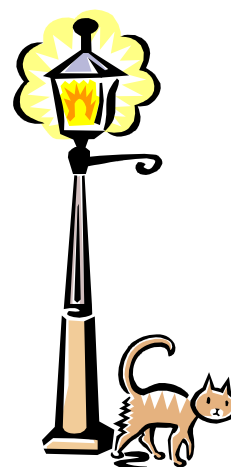
* **Istiku ostmisel uuri seda juurtest oksatipuni.** Istikuäris tuleks nii puu- kui lilleistikute ostmisel jälgida, kas mullapall ikka niiske on. Kiikama peaks lehtede alakülgedele: seal võivad ennast varjata kahjurputukad või –lestad. Puutüvi ja oksadki vajavad üksikasjalikku vaatlust: esineda ei tohi vigastusi ega haiguskoldeid (näiteks tüvepõletikku). Mitmedki aiapidajad on kurtnud, et aasta-paar tagasi ostetud istik edenes alguses korralikult, kuid järsku hakkas kuivama. Maapinna lähedalt tüve vaadates selgus, et see pruunilaiguliseks muutunud.

* **Lõika maha äraõitsenud õisikud ja õied.** Pärast õitsemist on mõistlik maha lõigata sirelite ja mitmete teiste ilutaimede äraõitsenud õisikud ja õied, sest muidu kulutab taim asjatult jõuvarusid seemnete moodustamisele. Nüüd saab ta suunata rohkem energiat järgmise aasta õiealgete moodustamisele.

* **Igal tarvikul on oma otstarve.** Enne taimekaitsevahendi, väetise vm aiatarviku hankimist ja kasutamist tuleks endale põhjalikult selgeks teha, milliseks otstarbeks see ikka ette nähtud on. Näiteks kurdavad mõned aiapidajad, et puude otsa paigutatud õunamähkuri või õunakoi feromoonpüümisest hoolimata on puid asunud vallutama võrgendikoid. See on ka loomulik, sest püünis on ju kindla kahjuriliigi peibutamiseks.

Kas Sina tead vastuseid?

- * Millisesse kunstistiili kuuluvad pensionisambad?
- * Kuidas saab vallaline inimene arstiabi, kui igas raviasutuses on ainult perearst?
- * Kas raudsed närvid võivad rooste minna?
- * Miks autoroolis on ainult padi, aga lina ja tekki pole?
- * Milliselt loomalt saab kunstnahka?
- * Kui pika maa peab maha jooksuma, et sarvi maha joosta?
- * Kas töönarkomaanid süstivad ennast?
- * Kas külmrelva võib soojal ajal kasutada?
- * Kas vältimatut abi on võimalik vältida?
- * Kas sidepataljon on grupp postiljone?
- * Kas jooksvaid küsimusi saab käigu pealt lahendada?
- * Kas säilitusained suudavad töökohta säilitada?
- * Kas kuu peal on libe, et meil on palju kuu pealt kukkunuid?
- * Kas enne, kui hakatakse nahka üle kõrvade tõmbama, tehakse ka kohalik tuimestus?
- * Kui kärbest piitsaga lüüa, kas ta hakkab siis kiiremini lendama?
- * Kui luuavarrest võib pauku tulla, miks siis meie kaitsejõud luuavarsi ei kasuta?
- * Miks peab truudust vanduma, kas kuidagi viisakamalt ei saa?
- * Milline firma toodab mõttelõnga?
- * Miks on kvaliteetsetel saagidel kirve hinnad?
- * Miks vikatimees omale niidukit ei osta?
- * Kas lõunasse sõitev laev võib põhja minna?
- * Kes on Buratino ema?
- * Kas piilupardiga juhtunud rongiõnnetuse eest on süüdlasi karistatud?
- * Inimene põlvneb ahvist, miks tal siis kananahk ihule tuleb?
- * Kas kaevurid kuuluvad allilma tegelaste hulka?
- * Miks minnakse ainult omadega rappa aga võõrastega ei minda?
- * Milline muusikaagentuur korraldab kassikontserte?
- * Kas lollidel on tarkusehambad?
- * Kas kutsumata külaline teab, et teda külla ei oodata?

Allikas: Internet

Ürituste kalender

27. mai N.	Are PK 8. kl. üleminekuksam keemias Suigu LAK Lehekeste rühma ekskursioon Vembu-Tembumaale
29. mai L.	Are valla tantsijad Pärnumaa tantsupeol Lavassaares
30. mai P.	Are valla lauljad Pärnumaa laulupeol Kilingi-Nõmmes
31. mai E.	Vallavanema vastuvõtt tublimatele õppuritele Suigu LAK kell 18.00 Lehekeste rühma ja 4. klassi lõpupidu
1.-2. juuni	Suigu LAK õpilased ekskursioonil Hiiumaal
1. juuni T.	Are PK 9.kl. tutipidu. 4.kl. Valgeranna seikluspargis
2.-3. juuni	Are PK loodusringi õpilased Soomaal laagris
2. juuni K.	Are PK 2. ja 3. kl. piknikul
3. juuni N.	Are PK ja Suigu LAK P.-Jaagupis Kihelkonna Hariduselu 330 aastap. pühendatud üritus. Are PK 1.kl. piknikul koos vanematega ja 5.kl. lõpupidu koos vanematega
4. juuni R.	Are PK kooliaasta lõpuaktus. 1.-8.klassile Päriveri klubis lastekaitsepäeva tähistamine. Kell 13.00 lasteteatri etendus „Kolm suurt soovi“ Pärast etendust üritus jätkub mängude jms.
5. juuni L.	Are PK 9.kl. lõpueksam emakeeles
11. juuni R.	Are PK 9.kl. lõpueksam matemaatikas
15. ja 16.juuni	Are PK 9. Kl. valikeksamid
18. juuni	Are PK kell 18.00 9. klassi lõpuaktus
23. juuni	Are pargis kell 20.00 JAANITULI. Kavas sportlik tegevus, esinevad Are valla isetegevuslased. Tantsuks mängib ansambel „Mosquito“

MTÜ Tihemetsa Vilistlane kutsub kõiki Tihemetsa tehnikumis õppinuid ning endiseid ja praeguseid õpetajaid

**Laupäeval, 03.juulil 2010 Tihemetsa
VILISTLASTE KOKKUTULEKULE
– TIHEMETSAS 85 –**

Registreeru aegsasti!

- osavõtutasu 100 krooni
- tasuda MTÜ Tihemetsa Vilistlane arveldusarvele
SEB Pank 10 2201 1211 4010
- selgitusse märgi märgusõna „kokkutulek“ ning kindlasti enda nimi ja lõpetamise aasta, tüdrukud ka kooliaegne nimi

NB! Kui Sul on häid mõtteid, soov abistada – anna endast teada. Mõistev suhtumine ja lisatoetus on oodatud. Sponsortoetust üle kandes lisa enda nimi, lõpetamise aasta ja märksõna „sponsor“.

Jälgi kodulehte www.tihemetsa.ee

Lisainfo

Erna Gross, telefon 5341 4426

e-mail erna.gross@hariduskeskus.ee

Kaire Piiraja, telefon 5695 4275

e-mail kairepiiraja@hotmail.ee

kutsub

**endiseid töötajaid ja lõpetajaid
VILISTLASTE KOKKUTULEKULE
laupäeval, 12. juunil 2010**

Osavõtumaks 100.- tasuda sularahas kooli kantseleisse või kanda arveldusarvele 221049271899, konto omanik Liesel Veskimägi, hiljemalt 1. juuniks 2010. Alates 2. juunist on võimalik tasuda ainult sularahas kantseleisse või registratuuris kohapeal.

NB! Selgitusse märkida „kokkutulek“, osaleja nimi (ka endine) ning kooli lõpetamise aasta.

Jälgi kodulehte, lisandub päevakava.

Info: Tel. 482 4545, 5052766 - sekretär

Anu Tikerpalu, kool@vigalattk.ee

Mob.56939084 – noortejuht Liesel Veskimägi, liesel@vigalattk.ee

TEATED

Are vallas kasutusel olevad olulised telefoninumbrid:

Vallavanem Jaanus Männik	- 44 518 68 ; 51 22 321	vallavanem@arevald.ee
Abivallavanem Lauri Luur	- 44 518 62 ; 52 59752	abivallavanem@arevald.ee
Vallasekretär Aino Vaarmaa	- 44 518 60	vallasekretar@arevald.ee
Maanõunik Signe Rõngas	- 44 518 75 ; 52 53 189	maanounik@arevald.ee
Sotsiaalnõunik Kaja Rebane	- 44 518 76 ; 53 339 477	sotsiaalnounik@arevald.ee
Sotsiaaltöötaja Heli Tõrva	- 44 518 76 ; 52 93 053	sotsiaaltootaja@arevald.ee
Pearaamatupidaja Helgi Kallaste	- 44 518 78	pearaamatupidaja@arevald.ee
Sekretär-asjaajaja Terje Võsumets	- 44 518 61 ; 52 69 732	sekretar@arevald.ee
Päriveri klubi juhataja Sirje Pilter	- 44 518 66 ; 51 702 82	areklubi@hotmail.com
Are raamatukogu juhataja Malle Pajo	- 44 518 65	are@pkr.ee
Suigu raamatukogu juhataja Eveli Kuslap	- 44 63 494	suigu@pkr.ee
Noorte- ja spordijuht Kristi Kivisaar	- 56 46 4861	kristi.kivisaar@gmail.com
Konstaabel Valdu Kaljur	- 51 185 20	
Bussijuht Ants Tugedam	- 53 485 121	
Bussijuht Ranno Aassalu	- 53 481 544	
OÜ Are Vesi juhatuses esimees Kert Alamaa		
Rikked, tellimised, info, teated	- 44 518 64; 529 8849	arevesi@hotmail.com
Volikogu esimees Vilja Alamaa	- 56453560 44 29 418	valamaa@hotmail.com

09. juunil algusega kell 14.00 toimub Are vallamaja väikeses saalis (Päriveri 17) **Pärnu maakonnaplaneeringut täpsustava teemaplaneeringu "E67 Tallinn-pärnu-Ikla maantee asukoha täpsustamine km 92,0-170,0" ehk VIA Baltica planeeringu eskiislahendust tutvustav avalik arutelu.** Palume kõigil huvilistel osaleda.

Laupäeval 5. juunil kell 12.00 on oodatud Päriveri klubisse kõik naisseltsi liikmed. Toimub aruandevalimiskoosolek. Ühine kohvilaud. Info tel 56 453 560 Vilja Alamaa

Suigu LAK annab teada:

LASTEAED PUHKAB JUULIS.

Juunis ja augustis töötab üks segarühm Päikesekildude rühmas.

Päikeselist suve!

Pakkuda suuremas koguses SAVI täitematerjaliks. Kokkuleppel transpordivõimalus. Tel. 51 986 519

JUUNIKUU JUMALATEENISTUSED PÄRNU-JAKOBI KIRIKUS

06. juuni Missa kell 12.00
13. juuni Missa kell 12.00
20. juuni Missa kell 12.00
24. juuni **Ristija Johannese püha.**
Missa kell 18.00
27. juuni Missa kell 12.00
Surnuaiapäeva jumalateenistus 24. juunil kell 12.00. Pärast jumalateenistust armulauatalitus kirikus.

Argipäeva jumalateenistused toimuvad kolmapäeviti kell 18.00
Kirik on külastajaile avatud teisipäevast kuni pühapäevani **10.00 – 18.00**

Koguduse kantselei on avatud **T-N 10.00-13.00 ja 14.00-16.00**

FOTOKONKURSS „KIRIK KESET KÜLA“

25.juulil ehk jaagupipäeval k.a. möödub Pärnu-Jakobi koguduse esmamainimisest 685.aastat ning selle tähistamiseks kuulutab kogudus välja fotokonkursi "**Kirik keset küla**".

Konkursi aeg: 1. - 31.juuni 2010.

Oodatud on fotod Pärnu-Jakobi kirikust.

Tingimused:

1. Fotokonkursist võivad osa võtta kõik soovijad, v.a. konkursi korraldamisega seotud inimesed.
2. Fotod peavad olema .maksimaalse suurusega 30 MB või trükituna A4 paberile. Fotod võivad olla nii mustvalged kui värvilised.
3. Piltidele on lubatud teha digitaalset töötlust - heleduse, kontrasti ja värvi korrektsiooni.
4. Üks autor võib konkursile esitada kuni 3 tööd.
5. Fotode konkursile esitamisega kinnitab autor, et tema poolt esitatavad fotod kuuluvad talle.
6. Autor peab fotole lisama nime ja kontaktandmed (e-post, telefoninumber).
7. Konkursil osalemisega annab foto autor kogudusele õiguse kasutada fotot tasuta oma väljaannetes (veebileht, sotsiaalvõrgustikud, ajaleht) ja avalikel üritustel. Fotosid kasutatakse koos autori nimega.
8. Fotokonkursile laekunud töödest valib žürii välja peaauhinna väärilise töö. Žürii koosseisu kuuluvad: koguduse õpetaja, juhatuse ja nõukogu liikmed.
9. 10-st parimast fotost koostatakse näitus Pärnu-Jakobi kiriku kellatornis.

Fotod palume saata e-postile parnujakobi@gmail.com, või tigupostile: EELK Pärnu-Jakobi kogudus, Kirikumõis, Pärnu-Jaagupi, Pärnumaa 87201.

Soovime rentida Teie põllumaad, hind kokkuleppel
Ostame põllu- ja metsamaa kinnistuid

Eriku Agro OÜ
56 673 533

21. juunist – 21. juulini
perearst M. Simm ja
A. Sander
PUHKUSEL

PALJU OENNE! TEILE ON E-MAIL

Kiire koduinternet
on nüüd kõikjal Pärnumaal.
Ka Sinu kodus.
Küsi julgelt ja saad selle
3 kuud tasuta!

Elisa esindused Pärnus asuvad Kaubamajakas ja Port Artur 2-s

Interneti pakutamine lõpeb kuni 22.06.2010.

Voelgi lähem info 6 600 600 või www.elisa.ee

elisa

Nii abivalmis, lahke,
naerul nägu,
just sellisena
tunneme me Sind.
Kiidab Sind ka Sinu töö ja tegu,
Sa elus vähe oskad säästa end!

ÕNNITLEME!

03.06 ENDEL LOBJA	70.a. Are alevik
07.06 ALEKSANDRA SAARUM	70.a. Are alevik
07.06 JOHANNES KAKKO	55.a. Are alevik
09.06 LINDA UUSTALU	78.a. Murru küla
09.06 KALEV TALI	73.a. Suigu küla
10.06 HELMA AASPALU	89.a. Suigu küla
10.06 HELJU SINISALU	84.a. Are alevik
11.06 JUTA OAGO	70.a. Suigu küla
12.05 AKSEL PALDIS	65.a. Võlla küla
15.06 ANNE VIITMAA	74.a. Pärivere küla
15.06 JAAN REA	70.a. Suigu küla
24.06 HELDUR LIPPMAA	60.a. Elbu küla
25.06 AGNES KONTSON	55.a. Are alevik

ÕNNITLEME pisipere puhul!

17. mail sündis
Murru külas
Kadi Kasemaale ja Margus
Käämerile poeg
MIKO KÄÄMER

Meil on rõõm avaldada vallalehes
juubelid alates 50st ja kõik
sünnipäevad alates 70st.
**KES SOOVIB, ET TEMA
SÜNNIPÄEVA LEHES
EI AVALDATA; PALUN
ANDA SELLEST TEADA
VALLA SEKRETÄRILE
tööpäeviti tel. 44 518 61**

Inimene pole millegagi rahul – talvel oli liiga palju lund,
mis sulas liiga kaua. Siis läksid ilmad liiga soojaks ja
õunapuud ja kirsipuud õitsesid liiga kiirelt ära – mesilased
ei jõudnud tolmeldada. Nüüd on jälle liiga külm. Oleme
optimistid ja loodame, et ehk tuleb ka üks hetk parajalt
sooja ja päikest, vihma ja tuult, parajalt tööd ja puhkust.
Enne suvepuhkust ilmub vallaleht ka juunis. Artikleid ja
teadaandeid lehte ootan 14. juuniks. Vallalehte saab
värvilisena lugeda valla kodulehelt www.arevald.ee

Toimetaja

Lehe toimetaja: Leelo Lusik
Tel. 51 42 621; 44 63 596
Oja 4 Are vald,
Pärnumaa 87 301